

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 390/25
15.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ане Поповић, председника већа, Милице Стојковић и Александра Ивановића, чланова већа, у парници из радног односа **тужиоца АА** из ..., чији је пуномоћник Иван Бајазит, адвокат из Смедеревске Паланке, ул. Светог Саве бр. 33, против **туженог “Loom of Fruit” д.о.о.**, Београд–Савски венац, ул. Пивљанина Баја бр. 9/1, Производни погон и магацини Смедеревске Паланке, ул. Мајора Гавриловића бб, ради утврђења, зараде и накнаде зараде, доприноса и накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против делимичне пресуде Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Паланци П1 95/18 од 13.5.2024. године, исправљене решењем истог суда П1 95/18 од 19.3.2025. године, у седници већа одржаној дана 15.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** делимична пресуда Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Паланци П1 95/18 од 13.5.2024. године, исправљена решењем истог суда П1 95/18 од 19.3.2025. године, у ставу другом, трећем и четвртом изреке.

УКИДА СЕ делимична пресуда Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Паланци П1 95/18 од 13.5.2024. године, исправљена решењем истог суда П1 95/18 од 19.3.2025. године, у ставу петом изреке и предмет у том делу **ВРАЋА** истом суду на поновно суђење.

Образложење

Делимичном пресудом Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Паланци П1 95/18 од 13.5.2024. године, исправљеном решењем истог суда П1 95/18 од 19.3.2025. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужба

тужиоца повучена у делу којим је тражио да се обавезе тужени да му на име материјалне и нематеријалне штете због смањења радне способности исплати износ од 110.000,00 динара и на име душевних болова због средње наружености исплати износ од 50.000,00 динара, са затезном каматом почев од 14.2.2014. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је тужилац у радном односу и да је засновао радни однос на неодређено време код туженог почев од 14.2.2018. године и да се обавезе тужени да са тужиоцем закључи уговор о раду на неодређено време почев од 14.2.2018. године и тужиоца врати на рад. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због неисплаћене зараде почев од 14.2.2018. године па до дана враћања на рад исплати износ од 520 еура месечно у динарској противвредности по најповољнијем курсу пословних банака, са затезном каматом почев од дана западања у доцњу сваког месечног износа до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на утврђену накнаду штете на име неисплаћене зараде из става трећег изреке првостепене пресуде обрачуна и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: због претрпљених јаких, средњих и слабих душевних болова због умањења опште животне активности износ од 100.000,00 динара и због претрпљеног страха износ од 150.000,00 динара, све са затезном каматом од дана пресуђења до исплате. Ставом шестим изреке, одлучено је да ће се о преосталом тужбеном захтеву, као и о трошковима поступка одлучити коначном пресудом.

Против одлука садржаних у ставу другом, трећем, четвртном и петом изреке наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац из свих законом прописаних разлога.

Тужени је дао одговор на жалбу тужиоца.

Испитујући правилност наведене пресуде, у ожалбеном делу, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца делимично основана.

У поступку доношења ожалбене пресуде, у потврђујућем делу, првостепени суд није учинио битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности, због којих би побијана пресуда морала бити укинута, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се указује жалбом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог био у радном односу на одређено време у периоду од 16.1.2017. године до 14.2.2018. године по основу два сукцесивно закључена уговора о раду и анекса уговора о раду. Радни однос му је престао дана 14.2.2018. године услед престанка рока важења уговора о раду од 14.7.2017. године, који је продужен анексом уговора о раду од 15.1.2018. године. Сходно томе, тужени је донео посебно решење дана 13.2.2018. године којим је констатовано да тужиоцу радни однос престаје истеком уговора, а које решење је

тужиоцу лично уручено путем препоручене пошиљке дана 20.2.2018. године, што се утврђује увидом у поштанску упитницу број РЕ ... и потврду о праћењу статуса пошиљке. Дана 9.10.2017. године тужилац је на радном месту задобио лаку телесну повреду у виду уганућа левог скочног зглоба и левог ручног зглоба до које повреде је дошло тако што је приликом изласка са виљушкара када је хтео да постави летвице на које пакује робу па како је због великог посла био у журби стао у рупу на поду поред виљушкара када је осетио јак бол и пао поред виљушкара. Тог критичног дана тужилац није користио заштитну опрему коју је од туженог добио на коришћење већ је рад обављао у патикама, а пре него што је затражио лекарску помоћ обратио се медицинском нестручном лицу како би му “наместио зглоб”. Тужилац је, дакле обављао послове радног места возача виљушкара у време када је задобио ту лаку телесну повреду. Према акту о процени ризика радно место виљушкарите је окарактерисано као радно место са повећаним ризиком. Опасности које се јављају на радном месту виљушкарита у погону према препознатим опасностима и штетностима које захтевају коришћење опреме за личну заштиту на раду подразумевају између осталог и употребу заштитних ципела. Сходно акту о процени ризика тужени је над тужиоцем дана 3.5.2017. године спровео обуку за безбедан и здрав рад на радном месту радника у производњи и радном месту виљушкарите док је дана 8.8.2017. године тужиоцу дао на коришћење лична заштитна средства и опрему која је обухватала и заштитне ципеле. Иако је упознат са обавезом ношења заштитне опреме тужилац је рад обављао у патикама што је био случај и на дан задобијања повреде. Из налаза и мишљења сталног судског вештака ортопеда Славице Стојановић из Београда од 20.07.2021. године првостепени суд је утврдио да је тужилац задобио повреду у смислу уганућа левог скочног зглоба и левог ручног зглоба која повреда се квалификује као лака телесна повреда. Тужилац је због наведених повреда трпео болове средњег интензитета у трајању од 2 недеље а након тога болове слабог интензитета у трајању од 2 месеца. Из налаза и мишљења сталног судског вештака неуропсихијатра Анђелке Величковић од 21.11.2023. године првостепени суд је утврдио да је тужилац због повређивања дана 9.10.2017. године доживео примарни страх јаког интензитета током једног минута, секундарни страх јаког интензитета који је трајао током два сата, секундарни страх средњег интензитета који је доживљавао у периоду од 2 недеље, секундарни страх слабог интензитета и ограниченог трајања до 5 минута јавио се повремено прва три месеца од повређивања у околностима које су резумирале са критичним догађајем и асоцијативног враћања на исто. Душевни болови због умањења општеживотне активности током лечења састојали су се у напред описаним менталним алтернацијама и били су у периоду од 2 недеље јаког интензитета, 7 дана средњег интензитета и 7 дана слабог. Трајних последица повређивања у смислу физичког изгледа у односу на изглед пре повређивања као ни трајног умањења општеживотне активности није било, па самим тим ни душевних болова по том основу. Оценом изведених доказа, првостепени суд је утврдио да је тужени у свему поступио у складу са одредбама Закона о безбедности и здравља на раду те је сходно томе донео Правилник о безбедности и здрављу на раду, програм оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад и акт о процени ризика на радном месту и у радној околини при чему је тужиоца оспособио за безбедан рад на радном месту радника у производњи и радно место виљушкарите и омогућио му коришћење личних средстава за заштиту те по ставу првостепеног суда тужени није допринео повређивању тужиоца и штети коју је исти трпео услед задобијања повреде на раду. Из изјаве саслушаних сведока и самог тужиоца, првостепени суд је утврдио да је тужилац одбијао да носи заштитне ципеле

правдајући се да му исте отежавају рад, а да је приликом поменутог несрећног случаја носио патике које нису адекватна обућа за његово радно место, а како је сврха и циљ личне заштитне опреме смањивање ризика од повреде став је првостепеног суда да је тужилац одбијањем коришћења заштитне опреме пристао на могућност да током рада може доћи до повређивања, а штета настала услед тога је његова лична одговорност. Дакле, тужилац је допринео настанку штете на начин што није благовремено и од медицинских стручних лица затражио помоћ већ се за лекарску помоћ обратио тек седам дана касније што је опет лична одговорност тужиоца.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је нашао да како је тужилац у тужбеном захтеву пропустио да тражи судску заштиту против решења о престанку радног односа заснованог на одређено време од 13.2.2018. године, то није дошло прерастања радног односа из одређеног у неодређено време. Надаље, по ставу првостепеног суда тужилац трпи штету насталу услед задобијања повреде на раду, али тужени као послодавац није ту штету проузроковао, нити је утицао на повећање степена повређивања.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, у потврђеном делу, правилно је првостепени суд применио материјално право, дајући за своју одлуку довољне и јасне разлоге које прихвата и овај суд у поступку жалбене контроле.

Према одредби члана 195 став 1 Закона о раду, против решења којим је повређено право запослених или кад је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом. Рок за покретање спора је 60 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду (став 2).

У конкретном случају, како тужилац током првостепеног поступка није доставио доказе на околност да је одлучивано о законитости решења од 13.2.2018. године којим је константовано да је тужиоцу радни однос престао истеком уговора о раду од 14.7.2017. године, који је продужен Анексом уговора о раду од 15.1.2018. године, то тужилац не може с успехом тражити утврђење да је радни однос на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време. Са тим у вези, без утицаја су наводи жалбе да у списима предмета нема доказа да је тужилац икада примио спорно решење туженог од 13.2.2018. године. Ово посебно што је првостепени суд из писаних доказа утврди да је предметно решење тужиоцу лично уручено путем препоручене пошिल्ке дана 20.2.2018. године.

Нису основани жалбени наводи тужиоца да је у спроведеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, а из разлога што су изрека и разлози дати у образложењу побијане пресуде јасни и непротивречни међусобно и стању у списима предмета.

Како је потврђена одлука првостепеног суда садржана у ставу другом изреке у назначеном делу, то је потврђена и одлука у ставу трећем изреке за накнаду материјалне штете односно изгубљене зараде тужиоца и у ставу четвртом изреке у уплату припадајућих доприноса са обавезно сицијално осигурање будући да ови захтеви, као акцесорно потраживање, зависе од судбине главног тужбеног захтева и с

њим су у односу конекситета.

Међутим, у преосталом делу делимичне пресуде се закључак првостепеног суда не може прихватити јер је ожалбена пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, с обзиром на то да недостају разлози о одлучним чињеницама, а ни чињенично стање није потпуно и правилно утврђено, због чега се не може испитати ни правилна примена материјалног права, па је ожалбена пресуда морала бити укинута.

Одредбом члана 164 Закона о раду прописано је да ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету у складу са законом и општим актом.

Према одредби члана 154 став 1 Закона о облигационим односима, ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.

Одредбом члана 173 Закона о облигационим односима, прописано је да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете, а према одредби члана 174 тог закона прописано је да за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њоме бави.

Према одредби члана 200 Закона о облигационим односима, за претрпљене физичке болове, претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде части, угледа, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх, суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду независно од накнаде материјалне штете, као у њеном одсуству.

Наиме, када је запослени претрпео повреду на раду или у вези са радом, дужност је послодавца да му штету накнади, у складу са одредбом члана 164 Закона о раду, која (осим одговорности по основу кривице) упућује и на правила објективне одговорности послодавца чија делатност ангажује ризик. Услови за постојање одговорности за штету су да је запослени претрпео штету, да постоји узрочна веза између радње послодавца и штете и да не постоје разлози за искључење одговорности. Основ за накнаду штете по основу кривице код настанка повреде на раду, садржан је у пропустима послодавца да се осигурају безбедни услови рада и спрече последице.

Дакле, штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу, сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. Одговорност послодавца за штету по основу кривице постоји, када узроци штете леже у пропустима послодавца да се осигурају безбедни услови рада.

Међутим, првостепени суд није дао довољне и јасне разлоге због којих је закључио да не постоји узрочно-последична веза између наступања штете и поступања туженог, односно није дао довољне разлоге због којих је нашао да постоји искључиви допринос тужиоца насталој штети.

Ово стога, што првостепени суд није на поуздан начин утврдио да ли је тужени према интерним актима о безбедности морао да свакодневно спроводи контролу запослених да ли користе заштитну опрему, односно обућу коју су задужили и да им забрани рад уколико не користе заштитна средства и на тај начин оспособи их за безбедан рад.

Такође, првостепени суд није разјаснио да ли је критичног дана постојао налог директора да тужилац ради на виљушкарџу, с обзиром на чињеницу да је тужилац по закљученом уговору о раду обављао послове возача миксера, како се то правилно указује у жалби тужиоца, због чега није извршена правилна анализа субјективних и објективних мерила потребних за оцену доприноса тужиоца насталој штети.

Зависно од резултата доказног поступка, оцениће допринос тужиоца насталој штети.

Имајући у виду напред наведено, првостепени суд није правилно ценио чињенице од значаја за утврђење узрочно-последичне везе између настале штете и понашања туженог и евентуалног доприноса тужиоца насталој штети, па како ожалбена пресуда на назначене околности не садржи разлоге о одлучним чињеницама, а поред тога чињенично стање у ожалбеној пресуди је остало непотпуно утврђено, због чега се иста не може ценити са становишта правилне примене материјалног права, то је морала бити укинута.

Како одлука о затезној камати која као споредно потраживање дели и правну судбину главног потраживања, иста је морала бити укинута и у том делу.

У поновном поступку првостепени суд ће утврдити чињенице на које је напред указано и након тога донети нову, правилну и закониту одлуку о тужбеном захтеву тужиоца у овом делу.

На основу изнетог, применом одредби члана 390, 391 став 1 и 392 став 2 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...55/14), одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Ана Поповић с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**